

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Овај листъ излази сваке недељѣ еданаутъ. Цена му е на годину 4, на половину 2 а на четвртъ године 1 фор. съ поштариномъ.

Број 12.

16. Марта.

1859.

ПРЕДПЛАТА.

Са овимъ броємъ навршуе се прва ово-годишња четвртъ предплате на „Школскій Листъ“. Кога и од сада далъ држати жели, нека се изволи што пре явити.

Оне, кои нису платили за прву или кои јоштъ одъ прошле године дугую, моли мо, да дугъ што пре послати изволе. Една форинта ние велики новацъ и може сваки послати.

Икона спасителъва у народној школи.

У нашимъ народнымъ школама слабъ се гдѣ могла видати света икона. Овяхъ дана могао самъ разабрати, да е високо ц. кр. ербеко-банатско намѣстништво заповѣдало, да у свакој ербекој народној школи мора быти по една икона спасителъва, и по еданъ ливъ премилоставогъ императора нашегъ Франца Јосифа пркогз. То ми повода даде да у школемъ листу разложимъ какво значенъ може имати у школи икона спасителъва, и одъ какве ће користи она быти за учитель и за ученике.

Икона спасителъва у школи показуе свакомѣ ясно, разговетно и слободно да е школа хригјанско възпиталиште, да у нъой сво обучаванъ, сва наука и сав заптъ пожива на основу благочестія хригјанскогъ и православногъ вѣроисповѣданія. Икона показуе да

www школа савъ благословъ, и напредакъ свой изчекуе од оногъ великогъ учителя, кои рече: Азъ есамъ путъ и истина и животъ. У школи не смъ дакле мѣста имати оно мавно, и язическо воспитаніе, коѣ многи грађанскогъ реда родители дѣди своіой даю; несмъ мѣста имати ни оно воспитаніе, кое цѣля само на добро одъ овога свѣта: него напротивъ у народной школи ово воспитаніе оснива се на чистой еванђелској науци и смѣра тамо, да одъ крштене и духомъ светымъ препорођене христіянске дѣчице постану люди вретни, поштени и валяни, кои ће у породици, у обштини и у цркви тако живити, да своимъ богоугоднимъ животомъ блажену вѣчностъ и славу небеску заслуже.

Образъ божественогъ нашегъ спасителя служи нашой народной школи за знакъ заеднице у којой она са светомъ правосавномъ црквомъ стаяти мора. По нѣму се познае, да в школа свето мѣсто, у кое учитель и ученици с' страхопоштованѣмъ ступаю, и кое се ни неупутнымъ рѣчима ни невалялымъ дѣла оскрнявити несмъ.

У прочемъ школске дворане постављеный образъ христовъ има јоштъ и ту важностъ на себи, што учителя непрестано сећа на найвећегъ и најболѣгъ учителя и икупителя свега света. Онъ га опоминѣ да буде благ', кротакъ, трпеливѣ спрѣду дѣчице и ревностанъ у одправляню свогъ светогъ званія. Безъ овыхъ врлина' нема благослова божіегъ надъ радньомъ учительвомъ, безъ ныхъ е у залудна сва радня нѣгова. Све пакъ те врлине извиру изъ любви к' деци и любви к' званію. Само та любовь кадра е учинити иго званія учительскогъ благимъ и бреме лакимъ. Алъ безъ те любви сва ученостъ, и сви методи ништа неваже. Рѣчи апостола Павла, с' којима онъ снагу любви христіянске показуе, и овдѣ имаю свою подпуну важностъ: „Ако языке човечіе и ан-

Белске говоримъ, а любви немамъ, онда самъ као звоно кое звони, и прапорацъ кои звечи. И ако имам даръ пророчества и знамъ тайне и сва знања, и ако имамъ сву вѣру, да и горе премѣштамъ а любви немамъ, ништа нисамъ.“ I. Коринт. Гл. 13. ст. 1. и 2.

Кадгодъ погледи христјански учитель на икону спасителъву, то треба да се живо опомене рѣчій господа нашегъ Исуса Христа, кое се учителя и учительскихъ дужножстїй понавѣма тичу. Те рѣчи или та света еванђелска изреченія, овдѣ се наводе, да ихъ свакій србскїй учитель и ономъ приликомъ проучи, и за правило свое раднѣ и свогъ посла узме.

„Блудите, да презрете единагѡ ѡ малыхъ сыхъ: глаголю бо кама: ѡкѡ Ангели ихъ на небесѣхъ выну видатъ лице отца моего небеснагѡ.“ Матд. 18. 10.

Обични люди онога уважаваю, когъ за отличногъ, богатгъ и заслужногъ држе. Дѣца су мала, недотупавна, многа притѡмъ јоштѣ неугледна и сиромашна. За нѣи такови люди слабо маре, пакъ можда бы се нашао и кои учитель, кои бы, по својой човеческой слабости, дѣцу, особито ону сиромашнїю презрео и пренебрегао. А што се кодъ дѣтиегъ воспитанія пренебрегне, то се доцнїе неда никоимъ начиномъ сасвимъ поправати и накнадити. Знао е то добро човѣколюбивый спаситель, и зато се обраѣа своима ученицыма, а преко нѣи свима учительима, на имъ говори: „Чувайте се да презрете коегъ одъ овыхъ малыхъ: ерѣ вамъ велимъ: да анђели нѣихови на небеси свагда виде лице мога небеснога отца. — Као да бы рекао: О учителя, о воспитатели млађане дѣчице! Почитуйте подобїе божїе у невиной малой дѣци, нѣгуйте ихъ, и упуђуйте на добаръ путь. То вамъ е дужность, то е найсветїи задатакъ вашъ. Само ћете тымъ начиномъ Богу угодити моћи. Пазите на дѣцу: ерѣ то раде и свети анђели божїи.

„Штавите дѣтей, и не возбраняйте имъ прїити ко мнѣ: такови хъ бо естъ царство небесное.“ Матд. 19. 14.

И ове рѣчи богочовѣка Христа тичу се свакогь учителя и воспитателя. Свима нѣма заповѣда божїе слово, да дѣцу измалена пуштаю и доводе к' нѣму, кои е путь, истина и животъ. Шга бы дѣци помогле све науке овога свѣта, све вештине и све умѣтности, кадъ бы покрай нѣи остали незналице у свеспасавоюћой науци христовой. Познаванѣ Бога и извршиванѣ волѣ божїе, есу найвѣће науке, безъ коихъ нема среће, нема добра за родъ човеческїй. Приводите дакле учители зарана дѣцу к' спасителю; учите ихъ пре свега чезнути за царствомъ божїимъ и овога правдомъ пакъ сте онда якїй и неборимый temelъ правой срећи и просвѣти нѣиховой положили.

Гдѣ люди држе да се у дѣце само налази наклоность к' сиграню и дружби. Ал', когодъ дѣчию природу пажљиво сматра, може лако и лако увѣрити се, да у дѣце има и яка наклоность к' приманю христове науке. Као што се на кляюћемъ зрну види перце што землю пробїа и к' видѣлу тежи: исто тако опажа се и кодъ малогъ дѣтета чезня за Богомъ и богоугоднимъ животомъ. Ту чезню треба да учитель у народной школи брижљиво нѣгуе; ту клицу добро треба да млѣкомъ христїанства напая и к' сунцу правде приводи, ако име христїанскогь учителя на себи носити жели.

„Иже аще прїиметъ ѿтроча таково ко има мое, мене приемлетъ.“ Матд. 18. 5.

Онай прїима дѣте у име Исусово, кои изъ любви к' Богу нежали труда ни стараня около дѣце, кои дѣцу у добромъ нравственомъ запу држи, полезнимъ наукама ум и сердце нѣихово просветлява, а добрымъ своимъ и безукорнимъ владанѣмъ дае свой дѣци примѣръ на кои угледаюћи се могу прави христо-

www.УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
 ви ученици постати. Кои учитель тако поступа, тай ќе достоину награду за свое труде и подвиге примити; ерѣ свако добро дѣло, кое е онѣ дѣци учинио воспитавуюћи и проевѣштавуюћи ихѣ, приима спаситель тако, као да бы самое нѣму учинѣно было.

Иже аще соблазнитѣ единаго малыхъ сихъ вѣрующихъ вз ма, оунѣ естѣ емѣ, да ѡбѣситѣ жернокъ оселкѣи на выи егѡ, и потонетѣ вз пѣчинѣ морстѣи. Матѣ. 18. 6.

Као годѣ што намѣ божественый учитель препоручуе, да дѣцу в' нѣму доводимо; исто тако опоминѣ насѣ, да ихѣ одѣ светскихъ саблзна' брижљиво чувамо. Онай невалялацѣ, кои се усуди дѣцу своимѣ злымѣ примѣромѣ на грѣхѣ наводити, болѣ бы учинио, да е пре тога обѣсио себи о вратѣ сувачный каменѣ, па да е с' нымѣ у море скочио. Баремѣ бы дѣцу одѣ саблзна тако сачувао. — Недай боже, да се таковой у частномѣ сословию ербскихъ учителя наѣ! —

Напослѣтку икона Иисуса Христа естѣ свагдашня опомена ученицима, да подражаваю божественом спасителю, кои е као дѣте бы образацѣ за сву дѣцу у испуњаваню три найвеѣе дѣчие врлине, а то су: свесердна покорность старѣима, радо бавленѣ у храму божѣмѣ и напредованѣ мудрости и добродѣтели. (види бр. 10. шк. л.)

В.

Изясненіе пѣсама и молитава.

(Свршетакѣ.)

О явленію прѣеосвѣеныхъ частныхъ дарова.

Благословлю Господа на всякое время, Благословитѣу, славитѣу, хвалитѣу Господа Бога; на свако време, у свако време, увѣкѣ. Можемо л' мы свагда и свагда Бога хвалити? Кадѣ мы Бога хвалимо? Кадѣ Нѣгове свете заповѣди испуњавамо; кадѣ се по Нѣговой светой вољи владамо? Хвала егѡ во устѣхъ моихъ, хвала Нѣ-

гова, божія, вѣсть у устнама мойма. Хвала, благодареніе, жертва благодарности или грчки евхаристія зове се и свето причешће.

Хлѣбъ небесный и чашу жизни, лебъ небесный т. е. свето тѣло христово; чашу жизни, чашу живота т. е. частну кровь христову коя намъ животъ вѣчный дае. Вкусите, окусите одъ хлѣба небеснога и изъ чаше живота.

И видите шкш благъ Господь, и видите како е благъ Господь Богъ нашъ. Како се пов кадъ се дѣца и люди причешћую? „Тѣло Христово примите источника безсмертнагш вкусите.“ Србски: Тѣло христово примите, и источника, извора безсмертногъ окусите! Подъ коимъ видомъ примамо мы тѣло христово? Кои е то источникъ безсмертный, изъ когъ е за насъ безсмертіе, вѣчный животъ, и спасеніе произтекло? То е света кровь христова. Драга дѣчице, по уредби и заповести свете цркве наше владыке, свештеници, ѣакони, и миропомазани цареви причешћую се найпре тѣла христовогъ на овда крови, и то у олтару овда кадъ се пов причастна. Сви пакъ други христіяни добыяю свето причешће подъ видомъ хлѣба и вина заедно изъ свете ложице.*) — Шта треба казати ономе кои се причестію, кадъ се с' нымъ тай данъ састанемо? Тѣлу на здравль а души на спасеніе!

*Молишва заамовна на служби пређеосвећеныхъ дарова.**)*

Владыко вседержителю, Владыко, Боже сведржителю, кои све држишь.

*) Ово е нужно дѣци казати ерѣ има кодъ насъ люди кои по незнаю мисле да е она навора што намъ после причешћа служитель дрвеный дае, башъ само св. причешће. Навора се тадае само зато да можемо е. причешће лакше прогутати.

**) Будући да се у мѣсту гдѣ живимъ, ове молитве врло брзо читаю, а служебника при руци немамъ, само самъ се с' текстом изъ србуля послужю; то молимъ за извиненъ, ако текстъ nebude точащъ.

Иже всю тварь премѣдростію содѣла, кои еву тварь — све твари, еву природу, савъ светъ, — премудрошћу содѣла, сотвори.

И неизреченнымъ твоимъ промысломъ и многою благостію коведый насъ ко пречестнымъ дни сѣа, и кои си неизреченымъ, неизказанымъ твоимъ промысломъ, и многомъ, великомъ благошћу увео насъ у пречастне дне ове? Кои су то пречастни свети дави? Шта смо мы дужни у време великогъ поста радити? Пости л' онай кои нееде мрсна ела, аль се обеде одъ постныхъ ела, ил се опія? Какавъ е грѣхъ обяденіе и піянство? Знашь ли добродѣтель томъ грдномъ грѣху противну?

Ко шчищенію дѣшамъ и тѣлшмъ. Ка очищенію душама и тѣлима. Зашто намъ е дао Богъ частный постъ? Да у то доба особито очистимо душу и тѣло. Треба л' и у друго време душу и тѣло чисто држати? Каква е то добродѣтель чистота или цѣломудріе? Изброй по реду све добродѣтели евангелеке?

Кз воздержанію страстей, ка уздржаню страстій? Постъ намъ е датъ да се особито у то време уздржавамо одъ страстій? Кое су то страсти? Кадъ бы се, кои ердію на ближнѣгъ свогъ, кадъ бы туђе отимо, ил желію, кадъ бы друге люде варао, ил кадъ бы лагао, бы л' нѣговъ постъ быо Богу по вољи? Дакле у постъ треба се уздржавати и одучавати одъ страсти и одъ грѣхова.

Кз надежди воскресеніа, къ надежди воскресенія христовогъ. Зашто намъ е дакле постъ датъ? Ел' да се и вы садъ радуете Ускреу!

Иже четиредесатми дньми скрѣжалы врѣчкѣз богначертаннаа писмена угодникѣ твоємѣ Моисею, кои ри за четрдесетъ дана' скрѣжалъке, плоче, таблице усучію, богомъ начертана писмена угоднику твоємѣ Мойсею. Какве су то таблице? Шта е на нѣима было? Гдѣ е Богъ законъ Мойсею дао? Колико е дана Мойсей по-

стіо? Приповѣди садъ цѣлу повѣсть, како в Богъ законъ десетословія Мойсею дао.

Подаждь и намъ блаже подвигомъ добрымъ подвижатиса. Подай и нама благій Боже подвигомъ, трудомъ, добримъ подвизавати се трудити се. Дай Боже да и мы увѣкъ добро чинимо, па ма да намъ то и тешко падне.

Теченіе поста совершити. Дай Боже да течай поста свршимо.

Бѣрѣ нераздѣлнѣ соблюсти. Дай Боже да вѣру неразделѣну сачувамо, да свомъ душомъ и свимъ сердцемъ у тебе вѣруемо, да одъ твое вѣре нигда неоступимо.

Главы невидимыхъ змѣекъ сокрушити, дай намъ Господе снагу, да можемо главе невидимыхъ змѣя сакрушити. У каквомъ е виду быо онай ѣаво, што е праматерь Еву преварио? Тко е дакле тай невидимый змій. Главе невидимыхъ змѣя сакрушити значи победити свако иекушеніе, што насъ на грѣхъ наводи. Гдѣ се іоштѣ молимо Богу да насъ избави одъ лукавога?

Побѣдитемъ же грѣха ижитиса. Дай Боже нама милость побѣдителяма грѣха явити се, да се побѣдители грѣха покажемо, да побѣдимо надячамо грѣхъ. Кои еу грѣси смртни, вапіюѣи на небо, туѣи?

И нешсѣжденнш достигнѣти и поклонитиса склтомъ воскресенію, допусти намъ Христе Боже неосуѣено, безъ прекора, достигнути, достиѣи, доспѣти и поклонити се светоме воскресенію. Какавъ е празникъ после великогъ поста? Зашто мы празнуемо Ускрѣсъ? Приповѣди повѣсть о страданю, распетію и воскресенію христовомъ!

Икш благословиса. Ерѣ се благословило, ерѣ в благословено, хвалѣно, и прослависа пречестное и великолѣпное има ткое, и прославило се пречастно и великолѣпно, найлепше, найкраснѣ, име твое.

Отца и сына и святаго Дѣха. На краю сваке молитве скави се име божіе.

Нынѣ и присно и во вѣки вѣкѣвѣ. Садъ и свагда и у векове векова, у све векове довека. В.

Узори и нѣхова врѣдностъ.

Што више учитель умѣ тако се понашати, да га дѣца сматраю за нѣко више биће, то ће више врѣдити, када ихъ или хвалио или кудио буде. Јо пакъ учителю, кои се суровошћу или страшћу поваже обичнимъ човѣкомъ, и о когга моралной врѣдности сумњати се почне. Несрећни су и учители и дѣца она, која су сумњати започела о знаню учителя свога; али трипутъ су несретнија и онај учитель и она дѣца, која въ моралной врѣдности учителя свога сумњати стану. Проклетство е божѣ на таковой дѣци; а десетъ пута веће на таковомъ учителю. Ђръ када е едномъ нарушено или само узколебано повѣренѣ међу дѣцомъ и учителѣмъ, онда губи и божа рѣчь свой упливъ, као и свака хвала и сваки уборъ; и што иначе любавъ и поштованѣ съ веселѣмъ чине, на то се тадъ мера силомъ тѣлеснихъ каштига нагонити и тѣрати.

О много, много треба зато, да ко буде учитель у подпуномъ и найшлеменитѣмъ смислу те рѣчи. Тежко да насъ икои то икада постигне; али зато морамо ипакъ вазда за тимъ тежити, ѡрѣ несмѣмо да заборавимо, да ћемо еданпутъ морати давати одговоръ о дѣлованю нашемъ оному, кои рече: „Јо ономе, кои саблзани еднога одъ овихъ маленихъ, кои вѣрую мене; болѣ би му било, да се обѣси каменъ воденични о врату нѣгову, и да потоне у дубину морску.“ Лѣше рѣчи су добре, али лѣпа дѣла јошъ боля; и гдѣ е поштене и съ Богомъ надахнуте волѣ, тамо неће изостати ни дѣла, која ако и неће бити савршена, ипакъ ће на себи

имати изразъ божанства, као што смо ми и сами створени на слики и прилики божиој.

Чуемъ како већина мое браће на ме грађе: „Еј мой драги, ти намъ у свему стављашъ само узор, кои нигдѣ у животу нема. Я допуштамъ, да ихъ нигдѣ нема, ерѣ другчие неби ни увори били; та ни я самъ нисамъ такавъ. Али одтудъ неслѣдуе, да ми за тимъ јоштѣ тежити немамо. Само люди сважданъи и гадни себичняци могу забацивати узорно схваћанъ звана свога. А тко да тежи за онимъ, што се познае извретнимъ, ако неће пучки учитель? Ми морамо у свачемъ за цѣль свою ставити се вайсавршеніи узоръ, кога нигда постићи неможемо, да нигда непрестанемо за њимъ тежити; ерѣ тко шта достизава, стави то за цѣль, и кадъ му се учини да е то постигао, тай се престане усавршавати. Чуйте, шта о томе вели Грассманъ: „У свакомъ подузећу, кое испунити, свакомъ послу, кои свршити, свакомъ реду, коимъ управљати имамо, веома е важно, ако у души својој имамо узоръ, како би што имало бити, и како би било, кадъ неби ништа сметало, и кадъ би све силе, кое су ту у послу, подпуно и савршено радиле по свој могућности свое нарави. Такавъ узоръ оживотворити хтѣти, то редко или никада непође за рукомъ, будући да се у животу са свихъ страна на запреке долази. При свему томе мораю да су основане на такову узору сва настояваня они, кои су позвани, да раде за развитакъ и побольшанъ човѣчанства. Тко такавъ узоръ има, тай непрестано настојава, да му се приближава у колико му годъ околности допуштаю; онъ се труди, да све поедине стране или честице тако разреди и створи, како ће задовољити цѣлому, когга слику у себи има; и онъ радо вата сваку прилику, да и другому разложи и разясни праву мисао о своме предмету. Тимъ му полази за рукомъ, да прибави раз-

сућенъ и вѣштину за све свое послове, а онай кои нема предъ очима такове цѣли, кодъ наиболѣ воля и найревностниѣ паживѣ, опетъ се често изгуби у плиткоѣи, а добру стварь мало или ништа не унапреди.“ Умови безъ узора увѣкъ роде само осреднымъ плодомъ. —

Ivan Filipović.

Ябучицу преко заграде бацити.

Старый нѣкій и према бѣдвыма врло милостивый вртаръ, издаваше доста свог' новца, за кои бы себи нову хальину, или друго кое, домъ украшавающе посуће купити, или кои бы иначе на свое увеселение употребити могао, своіой бѣдной собраћи, кои га замоляху. При свакомъ такомъ милости дѣлу имао е онъ обичай рећи: „Е дакле, опетъ да бацымъ одну ябучицу преко заграде.“ — И кадъ га одномъ запитаю зашто онъ свагда, кадъ бы годъ што дао, такве особито у обичай узете рѣчи изговара, приповеди онъ слѣдуюће: „Я самъ“ рече онъ „позвао одномъ нѣку дѣцу къ мени у вртъ и допустио имъ, да могу одъ воћа, кое е подъ воћкама опаднуто лежало, колико имъ е воля ести, али да не смѣду ни одну у цепь метнути и са собомъ е понети. Нѣка су одъ ныхъ опетъ подрзльлива была, да су нѣколико найлѣпшихъ ябука преко заграде на полѣ избѣцyla, како бы ихъ тамо, кадъ изъ врта изиђу, наћи и узети могла. Ова су дѣца свакояко зло учинила, и я ихъ зато нигда выше не пустимъ у вртъ. Али као што чела изъ отровныхъ нѣкихъ билъа медъ купи, тако самъ я изъ злог' ныховог' дѣла одно добро научю. Видишь, помислимъ я у себи, та съ нама е людма у свету исто тако, као съ томъ дѣчицомъ у овомъ врту; — мы, истина, можемо сва блага свог' свѣта уживати, али никако што на онай свѣтъ са собомъ понети. Оно

пакъ, што мы бѣдныма дамо, бацамо мы такође као преко нѣке заграде, које ћемо едном с' оне стране гроба у вѣчности наћи.“

Бройна таблица на часоказу.

Са подпунимъ правомъ излажу се брови на часоказнимъ таблицама са златнимъ словима, да бы се тимъ опоминjali, како е скупочѣно време, и како се ни самимъ златомъ наплатити не да. Но о! како се слабо пази на то! — Колико се драгоцѣногъ времена лагкомислено потроши! — Найвише времена проведемо мы, безъ особите користи, у спаваню, игри, елу, пићу и суетномъ разговору; најдуже и најнеосноснѣ намъ е снда време, кадъ се съ Богомъ разговарамо, о Богу говорити слушамо, или иначе што за спасеніе душе наше чинити имамо. — Сказалъка на часоказу обходи непрестано, и претрчава еданъ сатъ за другимъ, — пакъ ће едномъ и мой, и свию насъ, часъ смрти показати, и онда ће се о нама рећи, у овомъ е или оногъ часу упокоио се! — После тога неће, кромъ бѣдности, за насъ никаквога времена бити. Зато, употребимо сваки часакъ на добро, и не пропустимо ни едногъ тренутка, у комъ бы себи плоде за вѣчностъ сбирати имали! — Опомен'мо се, кадъ год звоно куцне, да е опетъ нѣка часть времена нашег' протекла, за које ћемо мы едномъ створителю свомъ одговора давати! —

Ако Богъ да!

Сирота нѣка жена, која е туђимъ посломъ хлѣб себи набавляла, ткала е выше седмица на едной труби бега, и јоштъ јој е требало да нѣколико жица сабије, пакъ да буде готова. Башъ е было у очи недѣла, и она е хтѣла јоштъ тај данъ одсѣћи е, однети и плату свою примити. — „Персо!“ рекне она сво-

кой стрви „садъ ъу быти готова.“ — „Ако Богъ да,“ одговори ова, коя е побожна една жена была. „Е! нашто оцетъ све, ако Богъ да?“ гунѣаше она, и отискиваше оштро чунакъ, то на едну, то на другу страну крозъ жице; но у еданъ махъ отисне га тако яко, да ѱой овай крозъ руке протрчи, и подъ разбой падне. Лютеѱи се на свою несмотреностъ скочи она са свога сѣдишта, да га домаши, но зашне случайно у своѱой хитости за разбой, посрне и пребѱе ногу. — И шесть е недѣля садъ протекло, докъ е она готовъ свой посао са разбой скинути могла!

Никадъ немой, о човѣче! реѱи:

„Данасъ ѱ' ово, сутра оно быти;“

А да одма умъ те не поведе:

„Ако Богъ да, то ѱе с' испунити“. —

Превео Аронъ Михайловиѱъ
предуговникъ.

Лавъ и лисица.

„Господару — доѱе лисица лаву и рекне — дошла самъ да ти се тужимъ на магарца, немогу више да га подносимъ, гдегодъ се сукоби самномъ, одма стане на тебе роптати, и мене исмевати и испитивати, шта я на теби хвале вредно налазимъ; онъ вели: твое е юначество айдучество, твоя влада сила; говори да онъ неzia примера правоѱ великодушя твоега, ни правде твое; каже, ти гнявишъ безъ разлике, штогодъ дограбишъ, и онъ те неможе хвалити.“

Лавъ малко поѱути, и лисицу погледа, пакъ онда рекне: „То магарацъ говори, елъ? ко би ѱошъ и магареѱе разговоре слушао? што магарацъ брбля и пасъ лав, ветаръ носи.“

Мойсѣ и ягнѣ.

Кадъ оно Мойсѣ у пустыньи стадо Ѣтровлѣво чуваше, догодисе да му едно ягнѣ утекне. Мойсѣ потрчи за нѣмъ; алъ брже ягнѣ немогаше стигнути докъ ово до извора недоѣе, где стаде, да се воде напиве. „Невино ягнѣшце — рече Мойсѣ — садъ видимъ зашто си бегало; да самъ то знао, я би те на моѣи руку на воду донео; алъ — оди садъ мени.“ Ово изрекавъ узме ягнѣ на руке и однесе стаду.

Сведидѣи отацъ небесни опази ово дело Мойсѣно, и у тай махъ чу се гласъ с' неба: Мойсѣ! Кад си ти према животињици одной тако милостивог срца, а да какоѣещъ према людма и нѣиной деци бити. Буди одеадъ пастиръ мога изабранога стада.“ Тако постаде Мойсѣ глава и избавитель свога народа.

Богъ е вездесуштъ, и нѣгова е милость велика надъ свима створеньма нѣговимъ.

Д о п и с и.

В. Сомборъ на Благовести. Као што изъ аустрискогъ школскогъ вѣстника дознаемо у арадской романской препаранди было е прошле године 167 кандидата, одъ коихъ су 82 у првой, а 85 у другой години были. Мы се морамо чудити и дивити овомъ великомъ брою предуготовника, с' тымъ веѣма што у нашей одной сръбской препаранди у Сомбору само 27 предуготовника ове године имамо, а прошлыхъ година было ихъ е юштъ и манѣ. Свештеници и учители и сви родъ свой любеѣи Сръбли требало бы, да младе Сръблѣ, кои се у гимназияма уче, светую и упуѣую да се учительскомъ званю посвете, на и родители требало бы да дѣцу свою упуѣую у ово заведение, гдѣ ће се за кратко време за учитель изобразити, и получити то, да роду своемъ

служећи пристоянъ ужитакъ цѣлога живота себи прибавити могу.

Высокоблагородный господинъ ц. кр. школскій Савѣтникъ обивавши званично бачко Подунавль стигао е овамо 20 марта у вече, и сугра данъ походіо е све варошке школе и у њима испитивао е, тако рећи одъ ютра па до мрака, дѣчицу, желећи се увѣрити о успѣху њиховомъ. У недѣлю 21 марта походіо е истый господинъ у пратњи мѣстногъ школскогъ управителя обадве салашке школе на Буковцу и на Жарковцу, и испитивао е дѣцу изъ свію школскихъ предмета. Томъ приливомъ и родители дѣчии дошли су были у школу да виде шта имъ дѣца уче. Тай исти дан после подне одпутовао е высокоблагородный господинъ савѣтникъ у Баю и у остала околна села, одкуда ће преко Суботице у бачко Потисъ отићи, да и тамо школе наше походи. Ово е прво званично путованъ г. советника по Бачкой, и мило намъ е было изъ уста нѣговыхъ чути, да се већа половина прегледаныхъ школа у добромъ станю налази, и да се међу учителяма нашимъ ревность у отправлявю званія и уваженіе према новомъ Методу свуда появлуетъ. —

Брой за школу способне сръбске дѣце у вароши нашей износи преко 1771, одъ коихъ 811 на варошъ, а 960 на салаше слада. Одъ све ове дѣце до ланьске године едва е 250 у школу ишло, а данашњимъ даномъ има 497 дѣце у варошкимъ; 155 дѣце у салашким а 77 у недельной шегртской школы. Другій разредъ дѣвичке школе за кои е садъ стѣщиште разписано, до кои данъ ће се отворити, и с' тымъ ће, надамо се воспитаніе и обучаванъ нашихъ дѣвойчица напредніе постати а сръбске матере вальда ће баръ одсадъ свою дѣцу дуже времена у сръбской школы оставляти, нити ће ихъ више пре дванайсте године у мађарско-нѣмачку школу, као досадъ, шилати. Мѣстный школски управитель поднео е пре полдругогъ мѣсеца поглаварству варошкомъ предлогъ, да се у предградію Црвенки, гдѣ преко 400 сръбске за школу способне дѣце имамо, заведе основна школа. На-

дамо се да ће наши представници предлогъ овай примити и ове есени у Црвенки школу србску отворити, као што су есенасъ у Селенчи бунѣвачку основну школу варошкимъ трошкомъ завели. — Школеско зданіе у Селишту Миличићу іоштъ е пусто и безъ учителя; выше стотине дѣце у Ранчеву и Билићу уздишу и чезну іоштъ за наукомъ. Боже благи ули нашимъ варошкимъ представницима мудрость и добру волю, да изнађу средство како би се и на овимъ удалънимъ селиштама, куда свѣтлость школескога воспитанія іоштъ допрла ние, што скоріе школе завести могле, као што е то већъ одавна на Жарковцу и Буковцу учинѣно.

Ютросъ смо имали позоръ, коме се свако православно србско срдце радовати мора. Жители Жарковачкій довели су данасъ првій путъ на колима већій део шкоске дѣчице у варошъ, да се причесте. Дѣца та посилазила су се с' кола на вашаришту и чисто обучена а у лѣпомъ поредку вођена од учителя и школескогъ старателя дошла су около 1/2 9 сатій у зданіе србске препарандіе, кое се у порти саборне цркве налази. Ту су дѣчица та у присутству многобройнаго народа црквене пѣсме пояла, и из молитава и србскогъ и славенскогъ читаня испитана была. Предъ службу одчитао е пречастній господинъ Урошъ Стойшићъ катихетъ препарандіе, и парохъ овдашњи, дѣци молитве исповедне и дао разрѣшеніе, а на свечаной служби причестіо е сву дѣчицу начаствуюћій свештеникъ пречастній госп. Данилъ Поповићъ најстарій парохъ велике цркве, одчитавши како пре тако и после причешћа прописану молитву. По свршетку службе ученици Жарковачкій опетъ у лѣпомъ реду отишли су преко піяце до своихъ кола, а одатле у свое селиште. Ова свечаность надамо се да ће благотворно дѣйствовати како на Жарковчане, тако и на остале наше землѣдѣлце, те ће сви школу завоleti, и искати да имъ се гдѣ е годъ нужно, школе подижу.